

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยประยุกต์ (Applies Research) เพื่อพัฒนาการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ในรูปแบบการศึกษาทางไกลด้วยการเรียนรู้แบบผสมผสาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ และ 2) ประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ ผู้วิจัยนำเสนอการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูลหลัก แบ่งตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์

1) ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประชากร คือ ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกล อาจารย์พยาบาลที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ และพยาบาลพี่เลี้ยงที่สอนภาคปฏิบัติการพยาบาลชุดวิชามารดา ทารก และผดุงครรภ์ทั่วประเทศจาก 13 เขตสุขภาพ

ผู้ให้ข้อมูลหลัก เลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

2) อาจารย์พยาบาล จำนวน 5 คน และ 3) พยาบาลพี่เลี้ยง จำนวน 7 คน รวม 15 คน

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์

1) ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประชากร คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกล อาจารย์พยาบาลที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ พยาบาลพี่เลี้ยงที่สอนการฝึกปฏิบัติการพยาบาลชุดวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ (จาก 13 เขตสุขภาพ) และผู้เรียน

ผู้ให้ข้อมูลหลัก เลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ดังนี้ 1) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน 2) อาจารย์พยาบาล จำนวน 5 คน 3) พยาบาลพี่เลี้ยง จำนวน 5 คน และ 4) ผู้เรียน จำนวน 5 คน รวม 18 คน

5.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1) ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth-interview) สำหรับผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกล ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) ประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม (Focus group) สำหรับอาจารย์พยาบาลและพยาบาลพี่เลี้ยงที่สอนภาคปฏิบัติการพยาบาลชุดวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และผดุงครรภ์ ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3) แบบประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์พยาบาล พยาบาลพี่เลี้ยง และผู้เรียน ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านนโยบาย การบริหารจัดการ ด้านผู้สอนและผู้เรียน โดยข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

5.1.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์เนื้อหา และสถิติพรรณนา คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.1.4 สรุปผลการวิจัย

1) การสร้างรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์

ผู้วิจัยสร้างรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ โดยผสมผสานการเรียนรู้ออนไลน์และออนไซต์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended learning) ข้อบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วยการจัดการศึกษาพยาบาล และมาตรฐานผดุงครรภ์ และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญ และข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มจากอาจารย์พยาบาลและพยาบาลพี่เลี้ยง ประกอบกับนำผลการวิจัยของสมใจ พุทธาพิทักษ์ผล และคณะ (2562) ในส่วนของชุดวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ มาต่อยอดในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ โดยมีการผสมผสานการเรียนรู้ออนไลน์และออนไซต์ มีการฝึกปฏิบัติการพยาบาล 3 ขั้นตอน คือ 1) การเตรียมการ เป็นการเตรียมความพร้อมของผู้สอน การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน การเตรียมแหล่งฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ และการเตรียมสื่อประกอบการสอน 2) การดำเนินการ เป็นการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมี 3 ลักษณะดังนี้ ก. การฝึกเสริมทักษะการปฏิบัติการพยาบาลประจำชุดวิชา ข. การฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะกรณี และ ค. การฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลแบบเข้ม และ 3) การประเมินผล เป็นการประเมินผลผู้เรียนแบบ formative evaluation และ summative evaluation

2) การประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์

พบว่ารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ มีการผสมผสานแบบออนไลน์และออนไซต์ มีความเป็นไปได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean=4.63, SD=.47)

5.2 อภิปรายผล

การฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ในระบบการศึกษาทางไกลด้วยการเรียนรู้แบบผสมผสาน ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

5.2.1 การสร้างรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์

การสร้างรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ มีการผสมผสานการเรียนรู้แบบออนไลน์และการเรียนรู้แบบออนไซต์ในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended learning) ข้อบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วยการจัดการศึกษาพยาบาล และมาตรฐานผดุงครรภ์ และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ประกอบกับนำผลการวิจัยของสมใจ พุทธาพิทักษ์ผล และคณะ (2562) ในส่วนของชุดวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ มาต่อยอดในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ มีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ การเตรียมการถือว่ามีความสำคัญต่อการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษา มีการเตรียมความพร้อมของผู้สอน แหล่งฝึกปฏิบัติการพยาบาล การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน และการเตรียมสื่อประกอบการสอน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศุภรัตน์ แจ่มแจ่ม, วิรดา อรรถเมธากุล และดวงแข พิทักษ์สิน (2561) พบว่านักศึกษาพยาบาลมีความพึงพอใจต่อการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยอยู่ในระดับมาก ในการศึกษาครั้งนี้มีการเตรียมการดังนี้ 1) การเตรียมความพร้อมของผู้สอนในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติการพยาบาล โดยมีการถ่ายทอดปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรลงมาสู่รูปแบบการฝึกปฏิบัติ/การออกแบบการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของชุดวิชาต้องสอดคล้องกับเกณฑ์ของระบบประกันคุณภาพการศึกษาของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (AUN, 2020) 2) การเตรียมพยาบาลพี่เลี้ยง เพื่อให้พยาบาลพี่เลี้ยงให้มีความรู้ ทักษะ การสอนการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ และประเมินผลการฝึกปฏิบัติ โดยพยาบาลพี่เลี้ยงต้องผ่านการคัดเลือกตามคุณสมบัติที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ

สมศรี ทาทาน และอัมพร ยานะ (ม.ป.พ.) พบว่าการเตรียมอาจารย์ที่เลี้ยงในการฝึกภาคปฏิบัติเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่ส่งผลต่อทักษะปฏิบัติการพยาบาล 3) การเตรียมแหล่งฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ โดยการสำรวจสถานที่ที่คาดว่าจะใช้เป็นแหล่งฝึกการผดุงครรภ์ เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์การผดุงครรภ์ที่ครบถ้วน การเตรียมแหล่งฝึกปฏิบัติเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากผู้เรียนในหลักสูตรเป็นผู้มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในชุมชนมาก่อน การฝึกปฏิบัติการพยาบาลในโรงพยาบาลขนาดใหญ่ เพื่อเสริมสร้างความรู้ และทักษะในการดูแลทางการผดุงครรภ์ทั้งในสตรีรายปกติและรายที่มีภาวะแทรกซ้อน ครอบคลุมทั้งในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด ประกอบกับแหล่งฝึกปฏิบัติการพยาบาลของสถาบันการศึกษาหลายแห่ง ดังนั้นการเตรียมแหล่งฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ จึงต้องมีการเตรียมการอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการสำรวจแหล่งฝึกปฏิบัติการพยาบาล การสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและแหล่งฝึกปฏิบัติการพยาบาลอย่างเป็นทางการ (Tuppal, Reñkosa, & Al Harthy, 2017) 4) ความพร้อมของสื่อในการจัดการเรียนการสอนการปฏิบัติการผดุงครรภ์ โดยจัดทำไว้ใน e-Learning ซึ่งให้ผู้เรียนเข้าไปศึกษาล่วงหน้าก่อนที่จะมีการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ ประกอบด้วย ทักษะการตรวจครรภ์ ทักษะการหมุนกลไกการคลอด ทักษะการทำคลอด และทักษะการประเมินทารกแรกเกิด สอดคล้องกับการศึกษาของนงนุช หอมเนียม (2564) พบว่า ความพร้อมของนักศึกษาพยาบาลในการเตรียมฝึกปฏิบัติการพยาบาลโดยอ่านหนังสือ การดูสื่อวีดิทัศน์ และการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในและนอกห้องปฏิบัติการพยาบาล และ 5) การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนต้องศึกษาเอกสารประกอบการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ที่จัดเตรียมไว้ล่วงหน้า เนื้อหาเกี่ยวกับทักษะการตรวจครรภ์ กลไกการคลอด การทำคลอด และการประเมินทารกแรกเกิดทันทีหลังคลอด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพุลทรัพย์ ลากเจียม (2562) การเตรียมความพร้อมก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลด้านความรู้ และทักษะการปฏิบัติการพยาบาลก่อนและหลังการเข้าร่วมรูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนขึ้น ฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาล พบว่าความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอดปกติ ก่อนและหลังเตรียมความพร้อมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความพร้อมด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาลก่อนและหลังเข้าร่วมการเตรียมความพร้อมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นการเตรียมความพร้อมด้านผู้เรียนจึงมีความสำคัญต่อการฝึกปฏิบัติการพยาบาลทั้งในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด ซึ่งการเตรียมทั้งในรูปแบบออนไลน์ โดยศึกษาเอกสารในแต่ละบทเรียนในระบบ e-Learning ทั้ง 4 บทเรียน ได้แก่ ทักษะการตรวจครรภ์ ทักษะกลไกการคลอด ทักษะการทำคลอด และทักษะการประเมินทารกแรกเกิดทันทีหลังคลอด ประกอบกับมีการเตรียมผู้เรียนให้มีการฝึกปฏิบัติการพยาบาลกับหุ่นจำลองเสมือนจริงในห้องปฏิบัติการพยาบาล และให้ผู้เรียนมีการสาธิตการฝึกทักษะการผดุงครรภ์ดังกล่าวในรูปแบบออนไลน์ โดยผู้สอนนิเทศผ่าน VDO conference ก่อนที่ผู้เรียนจะมีการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ในสถานการณ์จริง

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการ เป็นการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ของผู้เรียน โดยผู้เรียนมีการเรียนรู้แบบออนไลน์และการเรียนรู้แบบออนไซต์ในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ การฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ 3 ลักษณะดังนี้ 1) การฝึกเสริมทักษะการปฏิบัติการพยาบาลประจำชุดวิชา เป็นการฝึกปฏิบัติการพยาบาลแบบองค์รวมที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ในการผดุงครรภ์ โดยนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเอกสารการสอนเกี่ยวกับการผดุงครรภ์ และจากการศึกษาบทเรียนออนไลน์ใน e-Learning มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลผดุงครรภ์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติการผดุงครรภ์ ซึ่งเป็นทักษะการตรวจครรภ์ กลไกการคลอด และทักษะการทำคลอด โดยผู้เรียนฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์กับหุ่นจำลองเสมือนจริงในห้องปฏิบัติการพยาบาล ผู้เรียนสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้จากการฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลประจำชุดวิชาที่เกี่ยวกับทักษะการตรวจครรภ์ กลไกการคลอด และทักษะการทำคลอด ไปใช้ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลประจำชุดวิชาในสถานการณ์จริงได้ 2) การฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะกรณี เป็นการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์รายกรณี ฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์เกี่ยวกับทักษะการทำคลอด ผู้วิจัยได้ออกแบบการฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะกรณีในระบบ e-Learning ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติทักษะการทำคลอดในรูปแบบออนไลน์ โดยมีการประเมินในแต่ละขั้นตอนของทักษะการทำคลอด เมื่อผู้เรียนผ่านทักษะการทำคลอดแล้ว ประกอบกับให้ผู้เรียนมีการฝึกปฏิบัติการพยาบาลกับหุ่นจำลองเสมือนจริงในห้องปฏิบัติการพยาบาล ผู้เรียนสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้ไปฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะกรณีในสถานการณ์จริงได้ 3) การฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลแบบเข้ม เป็นการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์แบบองค์รวมตั้งแต่ทักษะการตรวจครรภ์ กลไกการคลอด การทำคลอด และการประเมินทารกแรกเกิดทันทีหลังคลอด โดยผู้วิจัยได้ออกแบบการฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลแบบเข้มในรูปแบบออนไลน์ โดยผู้เรียนฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์กับหุ่นจำลองเสมือนจริงในห้องปฏิบัติการพยาบาลโดยผ่าน VDO Conference เริ่มตั้งแต่รับไหมผู้คลอด การตรวจครรภ์ การทำคลอด โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์แบบองค์รวมตามกระบวนการพยาบาล และการจัดทำรายงานสรุปการฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลแบบเข้ม ซึ่งผู้นิเทศการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ผ่าน VDO Conference เมื่อผู้เรียนผ่านการฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลแบบเข้มในรูปแบบออนไลน์แล้ว ผู้เรียนสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้จากการฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลแบบเข้มไปใช้ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในสถานการณ์จริงได้ ในขั้นตอนการดำเนินการรูปแบบการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ต้องคำนึงถึงรายละเอียดของการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ในแต่ละลักษณะให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานสภาวิชาชีพ เพื่อให้การฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์มีคุณภาพ และสร้างประสบการณ์การฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ที่ดีให้นักศึกษาพยาบาลในการนำความรู้สู่การปฏิบัติการผดุงครรภ์ (George, DeCristofaro, Murphy, 2020) ดังนั้นรูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติการพยาบาล (Ahn & Choi, 2019) และสอดคล้องกับการศึกษาของสมใจ พุทธาพิทักษ์ผล ปุญตรี พวงสุวรรณ และสมัจฉ

รา มานะชีวกุล (2564) การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชภายใต้รูปแบบการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในระบบการศึกษาทางไกล

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินผล เป็นขั้นตอนการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีการประเมินระหว่างการฝึกปฏิบัติการพยาบาล (Formative) ที่ครอบคลุมในระยั้งตั้งครรรค์ ระยั้งคลออด และระยั้งหลังคลออด ที่ประกอบด้วย ทักษะการตรวจครรรค์ กลไกการคลออด ทักษะการทำคลออด และทักษะการประเมินทารกแรกเกิดทันทีหลังคลออด ซึ่งมีการประเมินระหว่างการฝึกเสริมทักษะการปฏิบัติการพยาบาลประจำชุดวิชา และการฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะกรณี เมื่อภายหลังสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติการพยาบาล (Sumative) จะประเมินการฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาลแบบเข้ม เมื่อผู้เรียนได้ผ่านขั้นตอนการประเมินผล โดยผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดในแต่ละบทเรียนออนไลน์แล้ว ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ในแต่ละบทเรียนที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรรค์ในสถานการณัจริงได้

5.2.2 การประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรรค์

รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรรค์ มีการผสมผสานแบบออนไลน์และออนไซต์มีความเป็นไปได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean=4.63, SD=.47) โดยข้อที่มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด คือ 12. รูปแบบฯ ที่สร้างขึ้นมีความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนการสอนกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Mean= 4.88, SD=.32) รองลงมา คือ 15. รูปแบบฯ ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของชุดวิชา (Mean=4.83, SD=.38) และน้อยที่สุด คือ ข้อ 11. การวัดประเมินผลมีเป็นไปได้ในการจัดการเรียนการสอน (Mean= 4.50, SD=.51) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวิวรรณมา คล้ายคลึง, วารุณี เพโร, ภัทรพร อรัณยภาค และอัมพร คงจีระ (2562) พบว่า การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย การจัดการสอนภาคทฤษฎี 4 คาบเรียน โดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกลไกการคลออด การพยาบาลในระยั้งที่ 1-4 ของการคลออด และการดูแลทารกแรกเกิดทันที กิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย การทบทวนบทเรียนก่อนเข้าชั้นเรียนของนักศึกษา การบรรยายโดยผ่าน Power point และวีดิทัศน์ที่พัฒนาขึ้นโดยอาจารย์ผู้สอน จากนั้นนักศึกษามีการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการฝึกทบทวนตามวีดิทัศน์ มีการฝึกสถานการณ์จำลองกระบวนการคลออดในห้องคลออด และการทบทวนความรู้ภายหลังการสอบปฏิบัติสถานการณ์จำลองเสมือนจริง ผลประเมินการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนภายหลังเรียนในชั้นเรียน และประเมินซ้ำภายหลังขึ้นฝึกปฏิบัติในห้องคลออด พบว่านักศึกษารู้สึกว่ากิจกรรมการสอนครั้งนี้มีประโยชน์และสามารถนำไปใช้จริง ในด้านประโยชน์และสามารถนำไปใช้จริงเมื่อนักศึกษาได้ไปปฏิบัติกิจกรรมการดูแลในระยั้งคลออดกับผู้คลออดในระดับมากที่สุด (mean = 4.21, SD = 0.43) ด้านการจัดการ

ทักษะในห้องฝึกปฏิบัติการในระดับมากที่สุด (mean = 4.31, SD = 0.45) ด้านอุปกรณ์ที่ใช้ห้องฝึกปฏิบัติการในระดับมากที่สุด (mean=4.17, SD=0.58) ด้านการทบทวนความรู้ภายหลังการฝึกทักษะในระดับมากที่สุด (mean=4.04, SD=0.66) ด้านการรับรู้ประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อตัวนักศึกษาในระดับมากที่สุด (mean=4.34, SD=0.50) ดังนั้นรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ควรนำไปใช้ในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 สถาบันการศึกษาพยาบาลสามารถนำรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์ไปขยายและต่อยอด โดยการประยุกต์การจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้น และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

5.3.1.2 นำรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์มาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนในระบบการศึกษาทางไกล

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในการฝึกปฏิบัติการผดุงครรภ์เพื่อติดตามและประเมินความคงทนของรูปแบบนี้

5.3.2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบการฝึกปฏิบัติของชุดวิชาอื่น ๆ ในระบบการศึกษาทางไกล

